

Kjak

Poul Michelsen
*løgtingsmaður og limur
í Hoyvíksnevndini*

Løgmaður – hetta má gerast betur!

Vit hava nú ferð eftir ferð víst á, hvussu umráðandi tað er, at vit skipa okkara samráðingar við onnur lond av nýggjum, og at vit fáa nógv meira burtur úr teimum. Vit hava víst á, at land og fólk árliga kunnu vinna hundraðtals milliónir krónur meira, um vit fyrireika okkum øðrvísi og betri til hesar samráðingar, sama um talan er um at tryggja okkum veiðurættindi, at býta um rættindi við onnur lond ella at stovna og viðlíkahalda millumlanda handilsavtalur.

Bæði fyri og eftir løgtingsvalið hava vit staðliga mælt til, at vit í Føroyum bæði gera breiðari og hollari politiskar semjur, og at vit skipa eitt topp-professionelt samráðingartoymi undir okkara uttanríkistænastu, sum við bæði breiðari og djúpari vitan innan allar viðkomandi tættir í fiskivinnu, handli og millumlanda samráðing tryggjar okkara áhugamál.

Tíverri hevur núsitandi landsstýri tó ongan hug at broyta samráðingarpolitikkin. Nýggjasta dømið er ferð løgmans til Íslands fyri stuttum. Løgmaður fór av landinum uttan so frægt sum at ráðføra seg og samstarva við føroysku umboðini í sonevndu Hoyvíksnevndina, sum eru teir tinglimirnir, ið skulu fylgja við samráðingunum landanna millum. Hvi samskiftir løgmaður ikki við politisku limirnir í nevndini fyri at kjølfesta felags politisk mál og á tann hátt at styrkja sær samráðingarstøðu sína? Svárið fýkur í vindingum onkustaðni yvir Íslandsryggjnum.

Sjálvt um lodnuavtalan landanna millum ikki er beinleiðis partur av Hoyvíkssáttmálanum,

so átti løgmaður eisini í tí málinum at roynt at tryggjað sær felags stev millum tinglimirnir í Hoyvíksnevndini. Í staðin kemur løgmaður heimaftur úr Íslandi uttan at hava fingið ljóð fyri tí órætti, sum vit føroyingar eru fyri í avtaluni um lodnuna. Hetta er ein avtala, sum er vánalig og beinleiðis í strið við endamálið um at fáa sum mest úr havsins tilfeingi. Tað, at vit fáa meira burtur úr tilfeinginum er ikki bara onkurt hissini politiskt ynski. Tað er avgerandi fyri inntøkugrundarlag okkara – ja, helst fyri alla okkara vælferð!

Vit hava eisini áður víst á, at Hoyvíkssáttmálin sum heild ikki hevur hildnast okkum væl og at vit eiga at gera upp fyrimunirnar og vansarnar við honum. Úrslitið kann so vísa okkum, um vit skulu siga hann upp ella endurnýggja hann. Tvær brøðratjóðir, sum hava so líkar lívs- og tilverutreytir, mugu hava fullkomna handilsliga javnvág sínámillum. Vit kunnu einki annað góðtaka. Vit hava harafturat víst á tann veruleikan, at meðan føroyingar slett ikki sleppa at eiga í íslenska fiskatilfeinginum, sleppa íslendingar ótarnaðir at eiga í okkara. Soleiðis eru lóggávarnar, men eru tær so hósandi?

Tað kann tí ikki sigast ov ofta, og verður hervið sagt enn einaferð: Vit mugu og skulu leggja á annan bógv í uttanríkis-málum. Eingin innanhýsis ósemja má vera um hesi mál í Føroyum. Vit mugu standa saman um mál og mið. Samráðingarnar við onnur lond mugu skipast av nýggjum. Politiska samanhaldið og professionella samráðingartoymið eru lyklarnir.

Jógvan við Keldu

Summa sumarum Teitur Vágadal

Orsøkin til, at greinskrivarin ikki góðtekur míni svar og at vit eru ósamdir, er í stuttum grundleggjandi hugburðsmunurin til verulig og virkandi vinnulívsfólk

Í míni fyrstu grein, “Fastløntir frøðingar og verulig vinnulívsfólk”, snúðið skrivningin seg í stuttum um: “Ferð eftir ferð at kalla okkara vinnulívsfólk, reiðarar og politiska systemið fyri korrupt, uttan at Vinnuhúsið ger bart, er at undrast á!” – Síðani hevur Teitur Vágadal í fleiri umførum gjørt viðmerkingar og sett spurningar.

At greinskrivarin heldur á at seta spurningar, sum eg í greinum mínum havi svarað, ger hugburðsmunurin, at hann góðtekur ikki svarini.

Spyr uttan mið og mál

Tá hann aftur spyr, um eg “vil virða alla vinnuna, so at hon, øll sum hon er, kann fáa líka karmar at virka í”. Er svarið sjálvandi ja!

Tá hann í øðrum lagi spyr, um eg, “vil lata marknaðarkreftirnar ráða, ótarnaðar av órættvísari viðferð av vinnufólk, sum av tilvild ikki eru í fiskivinnuni og ikki hava FINGIÐ eitt fiskiloyvi”, er hetta tendensiøs spurningur.

ingur uttan mið og mál, og vísi tí til mína grein undir heitinum: “Tá hugburðsmunurin gerst ov stórur”, har eg sigi: “Í Føroyum er frælsi til at gera júst tað ein ætlar, okkara fólk skulu bara hava vilja, áræði, dirvi, evni, arbeiðssemi, visjónir – ikki bara dreyamar! – Teir buðu seg til, tá tíð var!

Eri fyri frælsi - ímóti trælbandi bureaukratíi

Lat meg síðani einaferð enn gera greitt, at eg eri ímóti at tað almenna skal gevast loyvi at selja fiskiloyvi til hægshjóðandi fyri at fáa meiri í landskassan og við tí tyngja “óneyðugt” um vinnulívið. Eri ímóti uppboðssølu av fiskatilfeinginum, fyri at landskassin skal hava meiri pening til at økja landskassaraksturinum, sum er søkkandi luxuslinarin “Titanic” á veg í óføri, sum øll lond uttanum okkum hava givið sær far um. Eri ímóti uppافتur meiri trælbandi bureaukratíi.

Eri fyri, at teir sum ígjøg-

num tíðirnar hava tikið upp- og niðurgongdartíðir, hava barst seg ígjøgnum skiftandi tíðir sleppa at varðveita síni fiskiloyvi – so leingi tey eru í aktivum fiskiskapi, soleiðis at peningastovnarnir vita og kenna tey aktiv teir lána pening til. – Latið tað fáa frið sum virkar, og allarhelst ikki fer at virka betur við broyting.

Eri ímóti – harðliga ímóti – at frøðingar, sum alment kalla okkara arbeiðssama vinnulívsfólk, reiðarar og politiska systemið fyri korrupt, kraddarar, geilátíkar og koma við fleiri ógrundaðum illgitingum, sleppa við tí framíhjá rætti at vera serfrøðingar og ráðgevarar í okkara dygt goldnað kringvarpi og harvið sleppa ótespuligt at tilonkisgera og mistonkiliggera okkara vinnulívsfólk og við hesum upparbeiða øvundina, sum etur seg upp ígjøgnum samfelagið. Tað kemur so væl til sjóndar í framdum skrivningum. Men sum ein segði

so væl: “Hvør dugnaligur journalistur fer at searcha ein góða søgu til avlívs”!

Hugburðsmunurin einaferð enn

Summa sumarum – alt í alt – so snýr tað seg um, at hugburðurin hjá mær er, at eg til eina og hvørja tíð skilji og havi sæð týðningin av okkara vinnulívsfólki, reiðarum og manningum, sum eg siggi upp til, ið fremja okkara útflutning har fiskurin er 95% av heildini, sum eg siggi dagliga, meðan Teitur Vágadal konsentrerar seg um, at tað eru teir skeivu, sum ídag hava fiskiloyvini og tí vil hava onnur “røtt” inn.

Hetta er reint droymaralív, sum bara kann verða skorðað undir av blindum ópraktiskum frøðingum, og sum ger, at okkara land ikki kemur víðari – sum fyrr nevnt – av berari smáborgarligheit av leikum og ikki minst lærdum, sum tíverri ofta ger seg serliga galdandi í lítlum landi!

Heðin Mortensen
pt. Esbjerg

Heðin Mortensen, KAF: Eg eri til arbeiðis!

Øllum kunnugt er tað ikki eg, sum eri í verkfalli. Eg eri til arbeiðis. Støðan er soleiðis í lýtuni, at eg eri upptikin. Sera upptikin. Eg eri í arbeiðsørindum í Esbjerg, hetta er ein vitjan, sum hevur verið tilrættaløgd síðan seinasta vár. Og talan er altoy um eina sera týðningarmikla avtalu. Hartil hava vit eina skipan,

tá talan er um samráðingar á arbeiðsmarknaðinum. Tað er KAF, Kommunala Arbeiðsgevarafelagið, sum førir samráðingar fyri allar kommunur í landinum. Tað er ikki Heðin Mortensen, sum samráðist vegna Tórshavnar kommunu.

Tá eg eri burturstaddur tekur næstformaðurin Karl

Olsen yvir. Og KAF hevur onnur kompetent og væl-kvalifiserað fólk til arbeiðis. Er nakað aktuelt sum krevur, at eg noyðist at møta, so komi eg heim sum skjótast. Tað er ikki meira innviklað enn tað. Flogførini flúgva triggjar ferðir um dagin.

Vit hava boðið Pedagogfelagnum til samráðing, og

vit biða framvegis eftir einum svari. Tá tað er komið, kann eg í samráð við KAF taka støðu til, um tað er neyðugt at eg møti til samráðingar.

Annars havi eg svarað øllum sms’um, eg havi fingið við sama svari: Eg eri upptikin.